

NORSK ETNOLOGISK GRANSKING

Emnenr. 5

Tilleggsspørsmålnr.

Emne: VannberingOppskr. av: Lektor R. H. Helmerud(adresse): Klofta stFylke: HedmarkHerad: UllensakerBygdelag: KovesognetGard: Tunværing, Klofta

G.nr. 23 Br.nr. 3

A. Merk av om oppskrifta er etter eiga røynsle.

B. Eller om den er etter andre heimelsmenn: (ta også med alder, heimstad, yrke):

Spørsmål 1. Ja. 2 bølla og vassale, begge typen
 er blitt brukt i Ullensaker, men enkle
 uten utstyrning, jeg har sett noen røys
 simple, kan bli brukt og linker du
 bølla var ferdig til. Den skulle ha at
 vannbering på denne måte var slutt
 i Ullensaker like etter achunduskaftet

Spørsmål 2 Den brukte vann fra hinnen
 som la et skylla fra huren, øre
 det opp i et kar i kjøkkonet eller
 i plakk av fjor. Vasskar hadde en
 dekt. Jeg har sett en la en herkve
 over bølla for at ikke vannet
 skulle skvette over
 Den har også brukte en sele nai
 en kar inn mjølka fra
 fjoret

Spørsmål 3 Nei, bur ikke det. Men
 en kryde vannspannd på en
 sele på danner

2

Gym. 4 Det var høst i Gudlia som hadde vannberenga til gresset, men kma måltidet var røvarene til krokket, og den høste ble gjerne kalt "renvassasjonen". Den la "lengre vekk fra huset, før at vannet ikke skulle frusnes"

Gym. 5 Nå er det slutt med slutt vannberenging, en har må pomper i høstet, hvor en da ikke har hykkvam. Det ble brukt både på stalle og når bruk. De største gjorde full pumpes fort, disse var av høy, og største var fra 80 cm, de var gjort av en brikkesmet opp til elle en annen nesengangmann, men de var ofte i utland, mye kluss med dem.

Gym. 6. Is en krok og renvan som står over vannet

Gym. 7. I dag er folket høst fristedet, få blitt må vann til hus, fjos og stall. Det er enkle pomper, mange steder, du del ikke ei hykkvam, og der enkelte elektriske pomper med rurekommun og fjernreg

Dette blir no mere og mere alminnelig. Det er få gavle som bruker den gamle metoden å bære vann.

Det er ikke tilstrekkelig, men det rettferdiges ikke at alle deler i bygda, men deler av planen opprinnelig å bygge et stort vannverk fra en stor vannstrøm bygda, og vannrettsigheter er alltid i risiko, men når delen kan bli fjernet er umulig å få noe betydelig om et døgn.

Tan skyller på arbeidskraft og matvareramangel.

Den økonomiske situasjonen er ikke godt.

Tunværing 14. 4. 49

W. B. Hjelmesund

3045

NORSK ETHNOLOGISK GRANSKING

akorsh.

Ullensaker

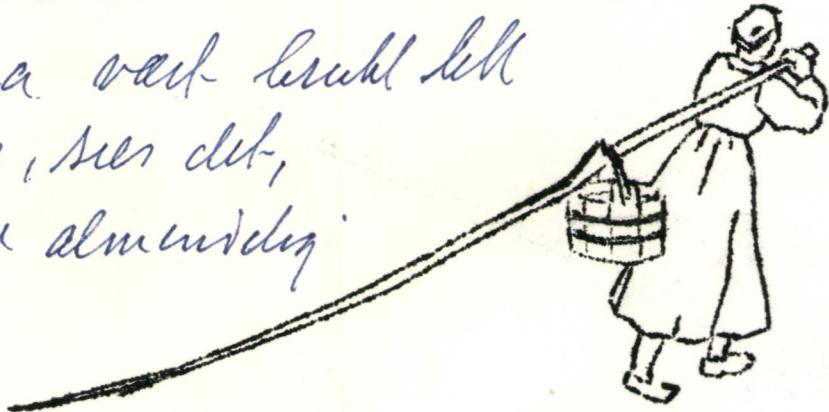
NORSK ETNOL OGISK GRANSKING
ADR. NORSK FOLKE MUSEUM
BYGDØY

Ver gild og skriv svaret med blyant på same ark.

Tilleggsspørsmål til nr. 5 Vannbæring.

I Tinn i Telemark har ein for eit par mannsaldrar sidan bore vatn på ei lang stong. Ein bar den eine enden over aksla, den andre enden drog ein etter seg på marka. Taret hekk på stonga bak ryggen åt den som bar (drog). Ein liten mothake på stonga gjorde at handtaket på bætta ikkje gleid. Stonga var såpass mjuk at vatnet ikkje skvampla over. Utanom denne opplysninga kjänner ein no denne metoden berre frå Värmland i Sverige. Det kan henda at det tidlegare har vore meir vanleg å bera vatn på denne måten. Hugsar nokon i Dykkar bygd noko om det?

Sel skal ha vært bruk i Ullensaker, sier dit,
men neppe almentlig

Tilleggsspørsmål til nr. 12.

Finst det noko opplysning om at ein brukar eller har bruka fiskebein og fiskehovud til brensel? — nei; hvilken
Har ein brukta kumøkk til brensel? — Nei

Jurwang, Kløfta 11/3 49
Møgelmund